

REPUBLIKA E KOSOVËS
REPUBLIC OF KOSOVA
REPUBLIKA KOSOVA

KOMUNA E DEÇANIT
MUNICIPALITY OF DEÇAN
OPSTINA DEÇAN

RAPORT

ZBATIMI I PLANIT TË INTEGRITETIT

KOMUNA DEÇAN

Hartues të raportit:

Ajne Iberhysaj

Deçan, 2022

Përmbajtja

HYRJE	3
QËLLIMI DHE STRUKTURA E RAPORTIT	4
METODOLOGJIA.....	5
PROCESET E MENAXHIMIT TË BURIMEVE NJERËZORE	5
AUDITIMI I BRENDSHËM	6
MEKANIZMI I ANKESAVE.....	6
LAJMËRIMI DHE RAPORTIMI I KORRUPCIONIT	7
KULTURA ORGANIZATIVE.....	7
PËRKUSHTIMI I UDHËHEQËSISË SË KOMUNËS	7
KODI I ETIKËS	7
INTEGRITETI	8
KONFLIKTI I INTERESIT	Error! Bookmark not defined.
RREZIQET E INTEGRITETIT	8
KOMUNIKIMI DHE INFORMACIONI.....	9
KONKULZIONE DHE REKOMANDIME	10

HYRJE

Plani i Integritetit është dokument strategjik dhe operativ që ka rezultuar nga procesi i vlerësimit të rrezikut të ndërmarrë brenda Komunës së Deçanit. Plani i Integritetit rithekson përkushtimin e komunës për të përmirësuar edhe më tej kontrollet ekzistuese operative në të gjithë spektrin e aktiviteteve të kryera, me fokusim në ofrimin e shërbimeve transparente, efikase dhe që kanë qytetarin në qendër të vëmendjes. Plani i integritetit i përshkruan masat e bazuar në rrezik për arritjen e objektivave të veta të integritetit dhe për fuqizimin e sundimit të ligjit dhe vlerave e standardeve profesionale.

Ky plan konsiderohet pjesë e rëndësishme e proceseve të përgjithshme planifikuese të komunës, që ndërlidhen me planin strategjik për zhvillim institucional, i cili shton aspektin e menaxhimit të rrezikut. Në nivel më të gjerë, ai plotëson implementimin efektiv të Planit të Veprimit Kundër Korrupsionit të Komunës së Deçanit, në pjesën që ka të bëjë me qeverisjen lokale. Përmes implementimit të këtij Plani të Integritetit, komuna është në një pozitë më të mirë për të siguruar efikasitet, efektshmëri, transparencë dhe etikë. Plani i Integritetit përbëhet nga:

1. Regjistri i cenueshmërive të identifikuara dhe të vlerësuara për të gjitha fushat e funksionimit të komunës.
2. Plani i masave për përmirësimin e integritetit që përshkruan në detaje të gjitha masat që duhet të implementohen për të zvogëluar cenueshmërinë e integritetit, si dhe afatin kohor përkatës dhe përgjegjësitë organizative për implementim.

Në Dhjetor 2020, Kryetari i Komunës së Deçanit, ka publikuar Planin e Integritetit dhe miratoi masat për përmirësimin e integritetit për periudhën 2020-2022. Plani i Integritetit është në dispozicion për të gjithë të punësuarit në Komunën e Deçanit.

QËLLIMI DHE STRUKTURA E RAPORTIT

Ky raport ka për qëllim matjen e zbatueshmërisë së Planit të Integritetit nga zyrtarët dhe udhëheqësi i Komunës së Deçanit, për vitin 2022. Për ta kryer matjen e zbatueshmërisë, raporti është fokusuar në matjen e faktorëve kryesor që e përbëjnë planin e integritetit. Faktorët kryesor të planit të integritetit janë si më poshtë:

1. ASPEKTET ORGANIZATIVE

- a) Ndarja/shpërndarja e funksioneve/përgjegjësi
- b) Përshkrimi i vendit të punës dhe detyrave;
- c) Rezultatet në punë, ngritja në pozitë dhe rekrutimi;
- d) Auditimi i Brendshëm;
- e) Mekanizmi për ankesa publike;
- f) Mekanizmi i sinjalizuesit;

2. KULTURA ORGANIZATIVE

- a) Kodi i mirësjelljes dhe lidhshipi etik;
- b) Lufta kundër korrupsionit;
- c) Konfliktet e interesit;
- d) Mos-përshtatshmëria e funksioneve;
- e) Dhuratat apo mikpritja;

3. RREZIQET SPECIFIKE DHE CENUESHMËRITË

- a) Vlerësimi i rrezikut të integritetit komunal;
- b) Fushat e thelbësore të funksioneve komunale;
- c) Aktivitetet specifike komunale;
- d) Administrata e përgjithshme komunale;
- e) Llojet e shkeljeve dhe praktikave të dyshuara në aspektin etik.

4. PROKURIMI

- a) Drejtësia dhe transparencja e sistemit të prokurimit;

5. KOMUNIKIMI DHE INFORMIMI

- a) Komunikimi;
- b) Informimi;

METODOLOGJIA

Për hartimin e këtij raporti, me autorizimin e kryetarit të komunës, është caktuar zyrtari raportues. Zyrtari është i autorizuar për të përcaktuar natyrën e raportit, për të identifikuar treguesit kryesor që e masin zbatueshmërinë e Planit të Integritetit, përpilimin e pyetësorëve, analizimin e të dhënave, interpretimin e tyre dhe prezantimin e raportit para asamblesë komunale.

Procesi i realizimit të raportit

- Si hap i parë është kryer identifikimi i treguesve që e masin zbtueshmërinë e Planit të Integritetit. Për identifikimin e treguesve është marrë për bazë plani i integritetit ku janë të përfshirë të gjithë treguesit;
- Në hapin e dytë janë nxjerr treguesit dhe është krijuar lista e treguesve;
- Në hapin e tretë janë shpërndarë pyetësorët nëpër drejtori dhe janë intervistuar zyrtarët publik;
- Në hapin e katërt, raporti është, shqyrtuar dhe përgatitur për raportin.

PROCESET E MENAXHIMIT TË BURIMEVE NJERËZORE

Sipas anketës së zhvilluar me shërbyesit publik rezulton se:

2% e zyrtarëve të komunës mendojnë se nuk zbatohen procedurat dhe proceset e prokurimit në përputhje me ligjin;

12% e tyre janë skeptik për proceset e rekrutimit

21% e tyre nuk duan të japin mendim;

65% e zyrtarëve mendojnë se procedurat dhe proceset e rekrutimit të punonjësve publik kryhen në përputhje me ligjet.

72% e zyrtarëve të komunës mendojnë së përzgjedhja e punonjësve bëhet sipas meritës;

28% kanë mendime skeptike duke mos besuar fare apo mendojnë se ndikojnë faktorë tjerë.

Si indikator i rëndësishëm është edhe procesi i shpërblimeve të zyrtarëve:

3% e zyrtarëve mendojnë se sistemi aktual i shpërblimeve nuk është transparent;

17% nuk mund të japin ndonjë gjykim;

5% e tyre mendojnë se nuk është plotësisht transparent;

75% mendojnë se është transparent;

8% mendojnë se trajnimet dhe menaxhimi i burimeve njerëzore nuk janë mjaftueshëm të drejta;

10% e tyre nuk besojnë në të gjitha proceset për organizimin e trajnimeve;

20% nuk janë të gatshëm të japin mendim për këtë qëshetje;

62% mendojnë se proceset për trajnimin e punonjësve janë të drejta.

AUDITIMI I BRENDSHËM

Sipas zyrtarëve të komunës të cilët janë anketuar, kryetari i komunës a ka përkushtim të kufizuar për ushtrimin e një kontrolli të brendshëm, rezulton se:

- 4% e respondentëve thonë se ka vetëm fjalë por jo vepra;*
- 1% mendojnë se udhëheqësit veprojnë në mënyra selektive;*
- 35% nuk janë të gatshëm të japin mendim;*
- 60% mendojnë se udhëheqësi i komunës është shumë i përkushtuar.*

Për sa i përket profesionalizmit të zyrës së Auditorit të Brendshëm:

- 3% e zyrtarëve nuk besojnë në kompetencat e tyre apo nuk dinë mjaftueshëm për Auditimin e Brendshëm dhe rrjedhimisht nuk e konsiderojnë efikas për të zbuluar shkeljet e integritetit;*
- 97% e zyrtarëve të komunës besojnë se Auditimi i Brendshëm mundëson zbulimin e shkeljeve të integritetit;*

97% e zyrtarëve janë në dije për punën e Auditimit të Brendshëm dhe i janë nënshtruar inspektimeve të tyre;

3% e tyre nuk kanë dijeni për një inspektim të tillë dhe nuk i janë nënshtruar inspektimeve të Auditimit të Brendshëm.

Për hapat e përmirësimit të situatës ka mendime të ndara të cilat rezultojnë si në vijim:

- 4% e zyrtarëve nuk kanë dijeni nëse janë marrë hapa për të korrigjuar sistemet dhe praktikatat e gabuara në qeverisjen e komunës;*
- 1% mendojnë se nuk është ndërmarrë asnjë masë;*
- 15% mendojnë se merren masa kohë pas kohe në mënyrë selektive;*
- 80% e zyrtarëve pohojnë se janë marrë masa korrigjuese në vazhdimësi.*

MEKANIZMI I ANKESAVE

Përgjigjet e të anketuarve tregojnë se:

- 8% e zyrtarëve nuk e dinë nëse komuna ka ndonjë mekanizëm të pavarur për ankesa brenda komunës për qështje të integritetit;*
- 5% janë të bindur se nuk ka;*
- 75% pohojnë se ka mekanizëm për ankesa;*
- 12% e tyre mendojnë se një mekanizëm i tillë nuk është fare i dobishëm.*

Sa i përket raportimit të rasteve të korrupsionit në komunë sipas procedurave të caktuara nga komuna, zyrtarët kanë mendime të ndara:

- 53% e tyre nuk kanë njohuri fare dhe nuk e dinë nëse raportohen apo jo rastet e korrupsionit;*
- 3% mendojnë se nuk përfillen procedurat;*
- 3% mendojnë se përfillen pjesërisht;*
- 41% pohojnë se ato përfillen plotësisht.*

LAJMËRIMI DHE RAPORTIMI I KORRUPCIONIT

Ky faktor është matur duke u bazuar në treguesit si: aktet normative, mbrojtja e sinjalizuesve dhe bashkëpunimi. Sipas rezultateve të arritura nga anketa e realizuar me zyrtar të komunës del se:

40% e zyrtarëve nuk e dinë nëse ka ndonjë procedurë të brendshme për paraqitjen e korrupsionit;

5% janë të bindur se nuk ka;

55% pohojnë se ka procedura për lajmërimin e korrupsionit;

Hulumtimi në vazhdim tregon se:

2% e zyrtarëve mendojnë se në komunë nuk ka kushte për ta raportuar lirshëm korrupsionin,

8% mendojnë se mundet të lajmërohet sipas ligjit,

80% mendojnë se ka kushte për ta lajmëruar korrupsionin;

10% nuk kanë ndonjë opinion në këtë drejtim.

KULTURA ORGANIZATIVE

Sipas anketës së realizuar dalin nga te anketuarit këto rezultate:

42% të zyrtarëve të intervistuar kuptohet se për luftimin e korrupsionit nuk mbahen trajnime;

12% e tyre pohojnë se nuk trajtohet asnjëherë;

34% e zyrtarëve kanë pohuar se kjo qësjtje trajtohet shpesh;

12% nuk kanë ndonjë mendim në këtë pike;

PËRKUSHTIMI I UDHËHEQËSISË SË KOMUNËS

A kane njohuri zyrtarët komunal se mekanizmat shtetëror kanë përkushtim të qartë për të fuqizuar integritetin e pushtetit lokal:

11% e tyre nuk kanë qenë të gatshëm të japin një mendim;

46% janë të qartë se mekanizmat shtetëror nuk janë të përkushtuar për ofrimin e luftimit të korrupsionit;

43% mendojnë se po ka përkushtim të pjeserishem.

KODI I ETIKËS

Njohurit e zyrtarëve komunal rreth Kodit të Etikës dhe zbatueshmerisë së tij:

82% e zyrtarëve komunal janë në dijeni se komuna ka një kod të etikës;

3% nuk e dinë se komuna e ka këtë dokument;

15% e tyre nuk janë të gatshëm të pohojnë e as të mohojnë;

Në pyetjen nëse kodi i mirësjelljes respektohet nga punonjësit e komunës del se:

55% e zyrtarëve nuk kanë ndonjë mendim për këtë qësjtje;

7% thonë se respektohen vetëm disa dispozita;

38% mendojnë se zbatohet në përpikëri.

INTEGRITETI

Për zbatimin e dokumenteve normative është e domosdoshme që punonjësit të trajnohen dhe të ngritët vetëdija e tyre për rëndësinë e tyre.

A kanë ndjekur trajnime që kanë të bëjnë me integritetin, nga mekanizmat e nivelit qendror dhe si e vlerësojnë zyrtarët komunal domosdoshmërinë e këtyre trajnimeve:

97% e zyrtarëve komunal nuk kanë ndjekur trajnim për integritetin;

3% e tyre kanë deklaruar se kanë ndjekur trajnim;

Kur janë pyetur zyrtarët nëse ka apo jo rregulla që ndërlidhen me integritetin:

52% nuk kanë dijeni nëse ka rregulla dhe procedura;

7% janë të bindur se nuk ka rregulla;

41% mendojnë se ka dhe ato zbatohen.

Për pranimin e dhuratave nga personat e jashtëm të emëruarit:

52% e zyrtarëve nuk kanë njohuri nëse ekziston apo jo një rregullore për pranimin e dhuratave;

10% janë të bindur se nuk ka;

38% pohojnë se janë në dijeni se ka një rregullore të tillë;

A e ekziston një evidence për pranimin e dhuratave, zyrtarë komunal japim këto mendime:

90% e zyrtarëve nuk kanë njohuri nëse ekziston apo mbahet ndonjë evidence ku regjistrohen dhuratat e pranuar;

4% janë të bindur se nuk ekziston një regjistër i tillë;

6% pohojnë se kanë njohuri dhe ekziston një evidence.

RREZIQET E INTEGRITETIT

Në këtë hulumtim janë matur edhe rreziqet që shfaqen gjatë zbatimit të Planit të Integritetit. Kjo matje shërben për t'i kuptuar shkaktarët dhe efektet dhe gjetjen e mundësive për ti menaxhuar më mirë në të ardhmen. Për përmirësimin e integritetit për forcimin e qëndrueshmërisë operative ndaj shkeljeve të integritetit dhe për zvogëlimin në mënyrë efikase të rreziqeve të ndërlidhura, përgjegjësia bie mbi këto njësi administrative: Administrata komunale, Rregulloret,, Transparenca në vendimmarrje.

Anketimi dhe rezultatet e këtij hulumtimi me zyrtarët komunal paraqitet si në vijim:

45% e zyrtarëve të anketuar besojnë se plani i integritetit dhe rregulloret në fuqi janë të dobishme;

27% nuk kanë mendim të qartë;

28% nuk janë të bindur në cilësinë e rregulloreve.

Sipas zyrtarëve, të përfshirë në këtë hulumtim, për ta mbrojtur planin e integritetit nga shkeljet, mekanizmat shtetëror duhet të ofrojnë trajnime adekuate për zyrtarët e komunës të

cilat deri tani nuk janë ofruar. Masat e rekomanduara nga të anketuarit janë: organizimi i trajnimeve, punëtorive, raporteve dhe koordinimi me të gjitha njësitë komunale.

Në lidhje me shpërndarjen e informacionit konfidencial dhe për parandalimin e shkeljeve të integritetit:

36% mendojnë se ka rregullore që e rregullon shpërndarjen e informacionit konfidencial;

30% mendojnë se nuk ka;

34% e zyrtarëve nuk kanë mendim lidhur me këtë çështje.

KOMUNIKIMI DHE INFORMACIONI

Komunikimi dhe informacioni janë faktorë të domosdoshëm në zbatueshmërinë e Planit të Integritetit, mirëpo për këta faktor rezultojnë këto të dhëna:

52% e zyrtarëve të komunës mendojnë se politikat dhe praktikat e komunikimit në komunë nuk janë në nivelin e duhur;

26% kanë nevojë për informim për politika dhe praktika të komunikimit;

22% e tyre nuk kanë ndonjë mendim.

Nëse kjo situatë është krijuar sepse nuk ka presion nga qytetarët për këtë çështje. Sipas zyrtarëve të anketuar:

38% mendojnë se qytetarët nuk paraqesin ankesa për mënyrën e komunikimit të komunës;

40% e tyre nuk kanë ndonjë mendim për këtë çështje;

22% mendojnë se ka qytetarë që ankohen.

Si përfundim, cili është roli i zyrtarëve në zbatueshmërinë e planit të integritetit, rezultatet paraqiten si në vijim:

13% e tyre tregojnë se nuk kanë asnjë rol në këtë çështje;

52% prej tyre tregojnë se kanë rol;

35% nuk janë të gatshëm të ofrojnë një përgjigje.

KONKULZIONE DHE REKOMANDIME

Raporti ka për qëllim pasqyrimin e zbatueshmerisë së planit të integritetit dhe matjen e nivelit të progresit për vitin 2022. Raporti ka matur opinionin e zyrtarëve publik në lidhje me zbatueshmërinë e planit të integritetit. Duke u bazuar në opinionin e zyrtarëve publik mund të përfundohet se progresi ka qenë modest në relacion me pritshmërinë.

Ky progres modest i shënuar në zbatueshmërinë e planit të integritetit vërehet pothuajse në të gjithë faktorët e matur. Progres në integritet konsiderohet fakti se në të gjithë faktorët pothuajse besojnë se iniciativat e komunës janë duke e përmirësuar cilësinë e qeverisjes komunale.

Sipas te anketuarve kjo punë mund të përmirësohet në të ardhmen mund të bëhet duke ju ofruar trajnime për zyrtarët gjegjes, duke zbatuar aktet normative në fuqi.

Rekomandime

Për të përmirësuar zbatueshmërinë e planit të integritetit, komuna e Deçanit, respektivisht udhëheqësi i saj duhet ta rrisë përkushtimin në secilin departament.

Duhet të planifikohen trajnime dhe tryeza të vazhdueshme me zyrtarët komunal me temën e integritetit dhe të korrupsionit në komunë në mënyrë që zyrtarët të mbahen të informuar me informata të freskëta për situatën e integritetit në komunë.